

Ono samo

Tato sezóna je opravdu mimořádná a snad neznám nikoho, kdo by se nepochlubil svým bohatým úlovkem, nebo kdo by alespoň nějaký ten košík hub nedostal od známých. Zaznamenala jsem ale taky povzdechy nad tím, kolik nepořádku po létě v lesích je; zřejmě se ho také urodilo mimořádně.

Všimla jsem si toho i já, ačkoli jsem se letos do lesa dostala jen jednou. Plechovky od piva i coly, pet lahve, kelímky od jogurtu, papíry a plastové obaly všeho druhu. Nikdy nepochopím, že když někomu není zatěžko donést do lesa plechovku či lahev plnou pití, proč není schopen po vyprázdnění ty obaly sešlápnout, stočit je a hlavně je z toho lesa odnést. Nebo ve městě na chodníku. Odpadkové koše jsou poměrně blízko sebe, tak proč po dojedení a dopití hážou lidi všechny obaly na zem?

Nejspíš mají pocit, že se to uklidí nějak samo. Protože ono se to nějak samo přece uklízí, nejspíš. V noci, nebo časně ráno, aby to nikoho nerušilo, aby to nikdo neviděl. Když jsem byla holka, stará paní Morová procházela městem, opřená o svůj dvoukolák, a březovým koštětem zametala odpadky na chodníku, i ty, které utekly pod chodník. A když byly někde kaluže, hnala je svým koštětem do kanálu, a v mokřém prachu zůstávaly na zemi čárky vyryté větvičkami opotřeбенého koštěte.

A před obchody zametali chodníky učedníci, ještě než se otevřelo, vyhnal je pan vedoucí ven, aby uklidili to, co nestihla zamést paní Morová. Ale nebyl to takový bordel jako dnes. Ano, sem tam papír od nanuku a nedopalky od cigaret, těch bylo hodně, ale pak už spíš jen naváté listí.

Vůbec je dnes doba „ono samo“. Někdy se my starší pozastavujeme nad tím, že některé děti nevědí, že mléko se nevyrábí ve fabrice, ale získává se od krávy. Ale my zase často nevíme, jak vzniká spousta technických vymožeností a jak vlastně fungují.

A kupujeme ty věci na kliknutí myši. Klik, a je zapláceno. A není daleko doba, kdy nám je donese dron. Žádný prodavač, žádný pošťák. Ono samo.

Je to nesmírně pohodlné, ale chybí tomu člověčina. Alespoň mně tam chybí.

Když si dřív šel člověk koupit boty, tedy vlastně si je šel k panu ševci objednat, viděl verpánek, cítil ševcovský pop. Mohl přivonět k flokům, které byly v krabičkách v policích, malé a velké zvlášť. Švec poměřil nohu a míry zapisoval tužkou do ohmataného notýsku. Mnohem častěji se ovšem k ševci nosily správký. Když bota udělala žraloka, nebo se prošoupala podrážka. Švec botu otáčel v ruce ze všech stran a pak do boty přilepil kousek papíru s číslem zakázky a druhou část vám strčil do ruky.

Spravovat se nosily kafemlejny, ale i šaty, ba dokonce i punčochy. Přijde mi, že ve všem byla cítit práce, že lidé to vědomí měli v sobě.

Jistě, i tehdy byli nepořádníci a vandalové, a možná že mě vzpomínky klamou, ale zdá se mi, že pocit „ono samo“ nebyl tak rozšířený, jako dnes. Ačkoli, možná je to opravdu zdání. Protože na druhou stranu přibývá lidí, kteří se věnují rukodělným pracím, často ožívují stará, pozapomenutá řemesla a dovednosti, a jen tak mimochodem je předávají svým dětem.

To je moc dobře. Protože ono samo se nikdy nic neudělá.

Vyšlo na Zvířetníku 10. 10. 2017

http://neviditelnypes.lidovky.cz/105-plus-ono-samo-0gy-/p_zviretnik.aspx?c=A171009_203120_p_zviretnik_kosa

{fshare}